

Šta je rak grlića materice?

Rak grlića materice je zloćudna bolest koja se javlja kada dođe do promjena na ćelijama grlića i one počnu da rastu nekontrolisano. Obično je potrebno mnogo godina da se ćelije koje su promijenjene razviju u zloćudne ćelije i rak.

Šta uzrokuje rak grlića materice?

Rak grlića materice prouzrokovan je (99,8%) infekcijom HPV virusom (Humani papilloma virus). Postoji više od 100 tipova HPV-a od kojih njih 15 može da izazove promjene na grliću materice koje mogu da prerastu u rak. Tipovi 16 i 18 HPV prouzrokuju 2/3 slučajeva raka. Drugi tipovi mogu da izazovu pojavu genitalnih bradavica (kondiloma). Ostali faktori rizika su: Nizak socio-ekonomski status, rano stupanje u seksualne odnose, velik broj seksualnih partnera i/ili partner koji je imao/ima brojne druge partnere, rana prva trudnoća (prije 18. godine života), veći broj pobačaja i porođaja, pušenje, naslijeđe te rijetke kontrole kod ginekologa.

Kako se dobiva genitalna HPV Infekcija ?

Genitalni HPV mogu da se prenesu bilo kojom vrstom seksualnog kontakta. Većina žena zaražena HPV-om ozdravi u period 6 do 24 mjeseca a da i ne zna da je bila inficirana. (90%). Kod 10% žena imuni sistem ne uspijeva da se oslobodi HPV-a i rizik za pojavu karcinoma vrata materice je tada povećan.

Kako se zaštititi i da li genitalni HPV može da se liječi ?

Vakcinacija prevashodno štiti od infekcije HPV-om. Ona pruža najefikasniju zaštitu ako se primijeni kod djevojčica koje još nisu započele seksualne aktivnosti. Vakcinacija štiti od najčešćih tipova HPV-a, ali neće štiti od svih tipova HPV-a. Lijekovi koji djeluju na tipove HPV-a koji prouzrokuju genitalne bradavice (kondilome) ne djeluju na tipove virusa koji izazivaju rak grlića materice. Većina HPV infekcija prođe sama i žene bez komplikacija ozdrave. Najefikasnija zaštita od raka grlića materice je vakcinacija i skrining.

Koji su simptomi raka grlića materice?

Rani simptomi raka grlića materice su nespecifični i obično nisu uočljivi. Ponekad se ne primijete sve dok rak ne dospje u kasnu fazu. Uznapredovale stadijume karcinoma grlića materice prati nepravilno krvarenje, krvarenje između dva menstrualna ciklusa, tokom ili nakon seksualnog odnosa, neuobičajen vaginalni iscjedak i bolovi u donjem dijelu stomaka.

Šta je skrining za rak grlića materice?

Skrining podrazumijeva preventivne medicinske preglede kojima se ispituje populacija naizgled zdravih ljudi, kako bi se pronašle one osobe koje pokazuju rane znakove neke bolesti ili predispoziciju za nastanak nekog oboljenja. Cilj skrininga za rak grlića materice je da se promjene na grliću pronađu rano, dok još nisu prerasle u rak i u fazi u kojoj mogu lako da se otklone. Skrining se obavlja Papanikolau testom (PAPA test).

*Papa test danas važi za: Tačnu, Bezbolnu, Jeftinu, Efikasnu
Screening metodu dostupnu svakoj ženi.*

Da li je PAPA test pouzdan?

Ni jedan skrining test nije savršeno pouzdan. PAPA testu mogu promaći neki slučajevi bolesti. Zbog toga je veoma važno REDOVNO ići na skrining preglede. Na taj način bilo koja eventualna promjena propuštena na jednom pregledu, može biti pronađena na sljedećem jer je potrebno nekoliko godina da promjene na grliću materice prerastu u rak.

Ko treba da ide na skrining za rak grlića materice?

Sve žene, od 20. do 65. godine života, treba da idu na ove preglede svake godine. Posle 3 uzastopna normalna rezultata, ukoliko žena ne pripada rizičnoj grupi, pregled se može raditi na 2-3 godine. Žene koje imaju više riziko faktora, preglede i testiranje bi trebalo da obavljaju u zavisnosti od preporuke ginekologa.

